

Ю.П.САВЛЮК, ветлікар-пенсіонер
Калуський район Івано-Франківської обл.

КОРОВА ПОМЕРЛА ВІД... ГЛЮКОЗИ

У моїй більш як півстолітній практиці траплялися випадки, які не можна було пояснити ні з точки зору фізіології організму, ні з точки зору фармакодинаміки ліків, а саме: смертельною дією ліків при їх внутрішньовенному введенні. Тварини гинули, як то кажуть, «у руках» під час уведення.

Деякі випадків трапилося в 70-х роках минулого століття.

Загинули корова й дворічна телиця при введенні 40% розчину глюкози. Під час уведення було дотримано всіх правил: і температура розчину, і дози, і швидкість уведення. Не було й помилки з ліками. Слід зазначити, що тварини були з однаковим діагнозом – хронічний катарально-геморагічний гастроентерит.

Деякі випадків загибелі трапилися також при внутрішньовенному введенні 10% розчину хлористого кальцію. Їх можна пояснити хіба що методом припущення.

Щодо глюкози. Обидві тварини були вже виснажені, а їх організми – зневоднені, бо до мене їх лікували інші колеги, і минув уже деякий час. Отже, виходить, що, приїхавши до них вперше, я їх «угробив», як кажуть, з ходу. А які відчуття пережив я і власники тварин під час цих уведень?

Вийшло, що ніби навмисне. Могли бути й скарги, й притягнення до кримінальної відповідальності.

Аналізуємо далі. Кров у цих тварин була згущена. Це було помітно при витокі її з голки перед уведенням. І глюкоза 40% концентрації, мабуть, спровокувала масове утворення тромбів у судинах, які призвели до моментального широкого інфаркту міокарда й паралічу серця. Ці припущення виявилися правильними й були підтверджені під час патолого-анатомічного розтину. Мої дії з 40% глюкозою були тоді помилковими. Мабуть, її потрібно було розвести у 4–5 разів ізотонічним розчином. Проте оскільки глюкоза в такій концентрації завжди була в моїй уяві панацеєю при більшості хвороб і такого випадку до того ще не було, то таке трафаретне стандартне її застосування призвело до непередбачуваного летального наслідку, що стало уроком на все життя.

Щодо хлористого кальцію. Можна припустити, що він

виявляє жорсткішу дію на організм, яка характеризується півтора десятками показників чи аспектів. І якийсь показник позитивно не спрацював.

Проте урок я отримав добрий. Надалі розчин глюкози і хлористий кальцій розбавляв у 5–6 разів ізотонічним розчином чи перевареною водою. Для цього раніше використовував апарат Боброва, а тепер відбулася «модернізація». Пристосував м'який еластичний поліхлорвініловий прозорий шланг завтовшки 8 мм. На одному кінці вмонтував канюлю для рекордівських голок, а на іншому – кришечку-закрутку з різьбою від пластмасових прозорих пляшок.

Приїжджаючи на виклик до господаря, беру пляшку (а в кожній хаті тепер цих пляшок досить) ємністю 1,5–2 л, зрізаю денце з неї, а до різьби на горлечку прикручую шланг з кришечкою на різьбі, і «крапельниця» готова. Дезинфікую таку систему холодним методом, а саме 70% розчином спирту, а потім ще прополіскую перевареною водою. Голки стерилізую шляхом кип'ятіння. Наливаю відповідну кількість розбавленого розчину – і вперед!

Так що за останні чотири десятиліття подібних казусів у моїй практиці більше не було. А чи правильно це – не знаю, нехай наукове обґрунтування дадуть і судять учені мужі з галузі фізіології й фармакології. А я лише творчий практик... ☺

В.Л. НІКІФОРОВ, завідувач Музиківської дільниці ветмедцини
Білозерського району Херсонської обл.

ЯКЩО КОРОВА ПРОКОВТНУЛА МЕТАЛ

Порушення обміну речовин у тварин, насамперед вітамінного й мінерального (недостатня кількість солей кальцію й фосфору, натрію хлориду, каротину й мікроелементів у раціоні), викликає в молочних корів і молодяку великої рогатої худоби лизуху. Облизуючи різноманітні предмети, поїдаючи попіл, землю, тварина може захопити язиком і проковтнути будь-яке тверде тіло. Грубі

корми, сіно, солома, розсипний комбікорм при недбалому зберіганні часто можуть бути забруднені металевими (цвяхи, дріт тощо) й іншими твердими (наприклад, скло) предметами. Особливо небезпечно з цього боку тюковане сіно й солома.

При травмуванні (перфорації) сітки або сітки й очеревини гострими сторонніми предметами виникає травматичний ретикуліт. На це захворювання тварини страждають і в пасовищний період, коли пасуться на лугах, де тра-

пляються металеві предмети. Найбільш забруднені пасовища розташовані поблизу будівництва, звалищ, складів. Якщо травмовані язик, горло, стравохід – хвороба розвивається швидко, якщо інші органи – процес розтягується на багато днів і навіть місяців. Стороннє тіло, опинившись в одному з передшлунків, під силою тяжіння провалюється, де потрапляє в полон пергородок.

Металеві предмети рухаються за особливими законами – у рідині вони переміщуються проти течії й саме тому опиняються в найбільш вразливих місцях. Передшлунок під назвою «сітка» знаходиться лише за кілька сантиметрів

